

З Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. фонд «Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики»; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. С. Артюхова. Київ: Таксон, 2016. 234 с.

О. В. Дикань, І. В. Паламарчук

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ СТУДЕНТІВ

В умовах реформування системи вищої освіти України питання підвищення її якості є одним з ключових. Адже від того, наскільки якісною є освіта, залежить конкурентоспроможність вітчизняних закладів вищої освіти (ЗВО), обсяг фінансових надходжень, визнання дипломів українських університетів на європейському та світовому рівнях, підвищення конкурентоспроможності випускників ЗВО тощо. У цьому контексті дотримання принципів академічної доброчесності постає як неодмінна умова підвищення якості освіти. Зфокусованість на цій темі пояснюється також її зв'язком з дискусією про те, яким чином система вищої освіти впливає на формування ціннісних орієнтацій громадян.

В Україні впродовж останніх п'ятнадцяти років проблема академічної недоброчесності регулярно потрапляла у фокус суспільної уваги. Регулярні кампанії з розгортання боротьби з академічною корупцією з тією чи іншою періодичністю змінювали одна одну. Зазвичай, результатом подібних кампаній було викриття наступного плагіатора з-поміж представників української політичної чи наукової еліти. Подальшим кроком була поява низки викривальних публікацій, які обмежувалися окремими персоналіями і не мали жодного організаційного, а часом навіть репутаційного наслідку.

Академічна доброчесність впливає на якість освіти, яку здобувають студенти, і має безпосередній вплив на новий тип громадян, яких формує система вищої освіти України. Таким чином, зміцнення академічної доброчесності має бути пріоритетом, а ігнорування принципів академічної доброчесності може створити середовище, яке сприяє інтелектуальному і творчому занепадові, низькоякісному навчанню і стимулює амбівалентність, що може зробити корупційну практику нормою в інших сферах життя. Відсутність культурної складової, яка б регулювала недоброчесні практики на рівні норм, традицій, цінностей академічної культури, робить інституційні норми контролю зовсім неефективними навіть на рівні інформування про недоброчесні практики.